

Milí spoluobčania,

máme tu leto, s príchodom ktorého je späť koniec školského roku, príchod času dovolení, oddychu, relaxu, ale aj práce na zveľaďovaní exteriéru rodinných domov, práce v záhradkách a na poliach.

Najprv by som sa chcel poďakovať pedagogickému zboru aj celému osadenstvu našej základnej a materskej školy v Priechode za odvedenú prácu pri výchove a vzdelávaní našich školákov a škôlkarov. Uvedomujem si, aká je táto práca náročná a zároveň dôležitá. Veľká vďaka!

Školákom a škôlkarom prajem veselé prežitie prázdnin s rodinami a kamarátmi. Nech sú tieto dni plné oddychu a aktívneho pohybu. Dbajme prosím na bezpečnosť, aby sme sa v plnom zdraví stretli na jeseň pri začiatku školského roku. Prosím o ohľaduplnosť a zvýšenú pozornosť aj všetkých

vodičov, nakoľko sa očakáva zvýšený pohyb chodcov na cestách.

Aj toto leto nás budú sprevádzať naše tradičné podujatia. V júli to bude 28. ročník futbalového turnaja O pohár starostu obce a v auguste Folklórne slávnosti pri príležitosti 55. výročia založenia folklórnej skupiny Priechod'an. Obe akcie sa uskutočnia v našom krásnom športovom areáli na ihrisku, kam Vás srdečne pozývam.

Pre seniorov sú pripravené stretnutia v novozaľoženom klube pod vedením Blanky Oravkinovej. Nezabúdame ani na našich najmenších a pre deti organizuje Barborka Homolová pohybové aktivity, ktoré sa budú konať každý utorok na ihrisku.

Prajem Vám všetkým pekné leto plné oddychu. Prežite ho v zdraví a pokoji.

Ing. Erik Murgaš, starosta obce

KLUB DÔCHODCOV A PRIATEĽOV „VESELÁ KOPA Z PRIECHODA“

Dňa 01. 07. 2023 sa uskutočnilo stretnutie pri príležitosti zakladania neziskovej organizácie Veselá kopa z Priechoda. Na tomto stretnutí boli dohodnuté prvé oficiality potrebné k riadnemu vzniku neziskovej organizácie.

Na stretnutí nám zahrli, zaspievali a zatancovali členovia FSK Priechod'an, ktorým týmto ešte raz veľmi pekne ďakujeme za skvelý program. Zároveň chceme poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k realizácii tohto stretnutia a tiež všetkým, ktorí si napriek svojim rôznym povinnostiam našli čas a zúčastnili sa ho.

Členovia a priatelia Klubu dôchodcov a priateľov „Veselá kopa z Priechoda“ sa budú stretávať každý štvrtok o 16:00 hod. v priestoroch fary alebo kul-

túrneho domu („U Amálky“ alebo v sále) podľa predpokladaného počtu účastníkov alebo dôvodu stretnutia.

Sú pripravené rôzne spoločenské, kultúrne a športové aktivity či prednášky na rôzne témy. Tešíme sa na Vás pri posedeniach pri káve alebo čaji.

Hovorí sa, že stretnutie je účinným prostriedkom, ako dlho žiť, ale predovšetkým vhodným spôsobom, ako prekonať samotu. Veď nie hory, ale ľudia sa vzájomne stretávajú. Zostarnúť nie je ťažké, ťažšie je s tým žiť.

Preto sa tešíme na stretnutia a spoluprácu s členmi aj nečlenmi klubu.

V prípade akýchkoľvek otázok ma môžete kontaktovať na telefónnom čísle: 0907 498 730.

Blanka Oravkinová

KEĎ ODMENOU JE DOBRÝ POCIT

V posledných rokoch sa na Slovensku stále viac rozmáha dobrovoľníctvo a čoraz viac ľudí sa zapája do rozličných dobrovoľníckych aktivít.

Niektorí skor príležitostne, ale mnohí z nás nezištnej pomoci iným venujú svoj čas pravidelne.

A niekedy pritom netreba až tak veľa. Príležitostí, ako sa aktívne zapojiť a podať pomocnú ruku iným, sa nám naskytá mnoho. Dobrovoľnícku činnosť môžeme vykonávať v rôznych oblastiach.

V tej sociálnej vieme byť napríklad veľmi nápomocní v rámci starostlivosti o seniorov v zariade-

niach sociálnych služieb. V našej obci Priechod je to konkrétne v zariadení pre seniorov Magnólia.

Už hodinka nášho času týždenne môže našim starým spríjemniť deň a spestriť či dokonca zlepšiť život. Vziať ich môžeme na vychádzku, zahrať si s nimi spoločenské hry či sa len tak rozprávať. Takejto pomoci a návšteve sa v zariadení Magnólia veľmi potešia. Všetci dobrovoľníci sú vítaní, či už z radov mládeže, študentov alebo ľudí v produktívnom veku. Stačí sa len informovať a dohodnúť osobne alebo telefonicky na č. t. 0905 256 749.

Hoci je dobrovoľníctvo činnosť, ktorú vykonávame bez nároku na honorár a v prospech iných, tak

pocit, že sme urobili niečo navyše, niečo užitočné nielen pre seba ale i pre druhých, môže hriať pri

srdci a častokrát obohatiť aj nás samých.

AKTIVITY ZŠ A MŠ

OD MÁJA DO JÚNA ...

Mesiac máj bol venovaný našim drahým mamám. Prvé dni sme pre ne pripravovali darčeky a pohľadnice. Pri príležitosti tohto dňa žiaci v sále vystúpili s bohatým programom naplneným tancom, spevom a zábavnými vsuvkami. Týmto programom boli deti potešiť aj seniorov.

V polovici mesiaca sme sa zúčastnili projektu „Týždeň vonku“, ktorého hlavným cieľom bolo zorganizovať aktivity a odučiť maximum času mimo vnútorných priestorov školy. Svoj program sme teda sústredili na školský dvor, ihrisko a okolie školy. Naša škola sa zapojila aj do projektu Zdravý chrbátik. Ide o celoslovenský projekt, ktorý organizuje OZ Za zdravší život. Terapeutky Radka a Barbora Homolová vysvetlili a ukázali žiakom, ako predchádzať deformitám chrbtice a chybnému držaniu tela u detí. Jednotlivé cviky sa deťom veľmi páčili.

V čitateľskej súťaži Ľupčiansky čítárik nás tento rok reprezentovali žiaci z každého ročníka. Súťažilo sa nielen v technike čítania, posudzovala sa aj práca s textom, porozumenie čítaného a vypracovanie úloh súvisiacich s textom. Vo svojej kategórii získala 1. miesto Stelka Martančíková zo štvrtého ročníka a na striebornom mieste sa umiestnila Rebeka Dzúriková z 2. ročníka.

Deň detí školáci spolu so škôlkarmi oslávili na školskom dvore, kde v zmiešaných skupinách plnili športové, tvorivé a vedomostné úlohy na jednotlivých stanovištiach. Všetky aktivity ich nasmerovali k tajničke a následne k pokladu. Nebolo ním nič iné ako mrazené nanuky, ktoré v tento slnečný deň potešili každý maškrtný jazýček.

Najväčšou akciou roka bola škola v prírode v Hel'pe. Naš program bol naplnený množstvom krátkych či dlhších výletov, zábavnými a športovými aktivitami, v doobedných hodinách aj výučbou. Nočná hra a návšteva amfiteátra, kde si deti na hlavnom pódiu zaspievali a zatancovali, bola len čerešničkou na torte.

Koncom júna sme absolvovali školský výlet do Bratislavy. Bola to naša výhra z nultého ročníka jarnej olympiády, v ktorej žiaci získali 21 medailí. Navštívili sme Slovenské olympijské a športové múzeum. Videli sme zbierkový fond múzea, ktorý obsahuje športové trofeje olympionikov, športovú výzbroj, výstroj, náčinie a náradie. Vyskúšali sme trenožer na lyže aj bicykel. Sagana sme síce nepredbehli, no jazda na bicykli sa nám veľmi páčila.

V posledný školský týždeň sme strávili na Fuggerovom dvore na plaveckom výcviku. Deti si zdokonalili plavecké spôsoby kraul, prsia a znak a nelpavci urobili značné pokroky.

Nesmieme zabudnúť spomenúť aj rozlúčku so štvrtákmi, na ktorej sa súťažilo, tancovalo a veselilo.

Posledné, ale nemenej podstatné riadky, by sme sa chceli venovať všetkým rodičom, ktorí obetovali svoj voľný čas a prispeli k skrášleniu okolia našej školy, zamestnancom Základnej školy s materskou školou, žiakom, starým rodičom, ktorí nám pomáhali pri rôznych akciách a zamestnancom Obecného úradu v Priechode za to, že svoj čas venovali našej škole, aby nám pomohli uskutočniť školské aj mimoškolské akcie. Všetkým srdečne prajeme čo najkrajšie prežité prázdniny, ktoré budú bohaté na oddych, slnko a veselé zážitky. Tešíme sa na nový školský rok 2023/2024.

ZŠ s MŠ Priechod

PRIECHOD V DÁVNÝCH ČASOCH II

Ako sme v prvej časti putovania po histórii našej obce uviedli, stará osada Priechod stála okolo studne pri terajšom Obecnom úrade. Je doložené, že v tejto časti našej obce boli (sú) ďalšie prameňe, ktoré boli vždy významné pri zakladaní osád a usadlostí v minulosti. Ale vráťme sa k prvým nateraz známym obyvateľom pravekého „Priechodu“. Keramické črepy nachádzané na „Spuste“, boli na začiatku atypické. To znamená, že sa nedali presne datovať. Chýbali kusy s výzdobou či charakteristickými znakmi, ktoré by sa dali presnejšie určiť a zaradiť tak jednotlivému obdobiu či kultúre. Až po niekoľkých návštevách na tejto lo-

kalite sa konečne objavil črep, ktorý už mal jasnejšiu výpovednú lehotu. Bol to okraj nádoby z prímiesou grafitu (**obr. 1**), ktorý jednoznačne určil obdobie vzniku tejto keramiky. Tieto typické zosilnené okraje nádob vytvárali Kelti a po nich takzvaná púchovská kultúra, niekedy v 4. storočí pred n. l. až po 2. storočie n. l. Osídlenie na „Spuste“ teda priamo korešpondovalo s výšinným osídlením na Kamenej, vzdalenej vzdušnou čiarou približne 800 metrov. Výskum na Kamenej (v roku 2014) potvrdil osídlenie tejto lokality niekedy v 1. storočí pred n. l.

MALÝ ČRIEPOK POSUNUL HRANICE POZNANIA

O HODNÝ KUS ĎALEJ

Obývali náš Priechod aj starí Germáni?

„Spusto“ však začalo postupne vydávať nové svedectvá o jeho najstaršom osídlení. Pôvodne sme mali za to, že časť hrubostennej keramiky vyrábanej v ruke s prímiesou sludy, patrí aj do neskorej doby bronzovej či halštatskej (cca 1000 až 450 pred n. l.). To by korešpondovalo s osídlením na Kopcí nad dedinou. Nateraz to nie je potvrdené. Kúsky atypického keramického materiálu žiaľ nemajú relevantnú výpovednú hodnotu. O to viac však v minulom roku potešil objav malého fragmentu keramiky s kolokovanou výzdobou (**obr. 2**).

Je priam neuveriteľné, že tento malý, len čosi okolo 2 cm veľký, kúsok keramiky, dokázal prítomnosť obyvateľstva v tejto polohe aj niekedy v 2. - 3. storočí n. l., teda v dobe rímskej! Táto špecifická keramika sa archeológmi považuje za výrobok Germánov, alebo sa taktiež

nazýva rímsko-provinciálna keramika. Bola vyrábaná na hrnčiarskom kruhu, kvalitne vypálená a jej povrch bol leštený. Tento malý čriepok s veľkou pravdepodobnosťou potvrdzuje niektoré štúdie a výsledky výskumov archeológov v oblasti stredného Pohronia, že zvyšky púchovského „etnika“ prežívali v tejto časti dnešného Slovenska až do čias rímsko-germánskych markomanských vojen /166 až 180 n. l./ a určite aj pár desaťročí po nich. Nálezy z neďalekého Hrádku nad Balážami /rímske peniaze a strieborné spony/ a kamenného žarnova pri výstavbe ovčince pri sútoku potoka Lupčica a Banského potoka (**obr. 3**), z doby rímskej teda korešpondujú s nálezom z Priechodu. Život priamo v našej dedine teda pokračoval aj tomto ranom historickom období ...

Pokračovanie v ďalšom

číslu spravodaja.
J. Stankoviánsky

STALO SA V PRIECHODE

PRIECHODSKÁ JAR (15. 4. 2023)

S príchodom teplého jarného počasia sa 15. apríla v našej dedinke uskutočnila veselá akcia pod názvom „Priechodská jar“. To, že aprílové počasia je nepredvídateľné, sa nám potvrdilo aj v túto sobotu, a tak program prebehol v interiéri v sále kultúrneho domu v Priechode. Súčasťou programu bol jarný trh, kde naše šikovné Priechoďanky predávali svoje krásne jarné výrobky. Tradičné zvyky a tradície sme zachovali česáním dievok „pod vrbou“, vďaka čomu boli všetky dievčatá krásne pozapletané a ozdobené farebnými stužkami. Tradičné priechodské zvyky nám ukázala aj naša FSK Priechoďan svojim veselým programom, ktorého súčasťou bolo okrem veselých spevov aj vynášanie Moreny či gúľanie vajička a pletenca, pre privolanie dobrej úrody. Keďže jar symbolizuje aj narodenie zvieratiek, deti mali možnosť poskladať si maxipuzzle rôznych mláďatiek hospodárskych zvierat. Ďalším bodom programu bol Priechodský kvíz, ktorý v sebe ukrýval množstvo zaujímavých otázok o geografii či histórii našej obce a zamotal hlavu nejednému Priechoďanovi. Výhrou bol balíček od pána starostu, ktorému sa víťazka potešila. Počas celého podujatia bolo zabezpečené občerstvenie formou bufetu, kde sa mohli návštevníci osviežiť, súčasťou občerstvenia boli aj tradičné chlebíky s masťou a cibulou. Tešíme sa, že na Priechodskú jar prišlo toľko návštevníkov a veríme, že si táto akcia nájde miesto aj v nasledujúcich rokoch.

Zachovávanie jarných zvykov bolo pre našich predkov prirodzené, a preto veríme, že je dôležité pripomínať si tieto zvyky aj naďalej.

HLADANIE STRATENÝCH SVETOV (1. 5. 2023)

Prvý májový deň sa uskutočnila exkurzia s odborným výkladom pre všetkých záujemcov o naše historické dedičstvo. Zišli sme sa pred informačným bannerom Pod Priečnou a absolvovali sme oba náučné chodníky na Kopec aj Kamennú. Po skončení exkurzie sme na ihrisku v Priechode doplnili spálené kalórie a vypotené tekutiny.

MIKROREGIÓN DEŤOM (17. 6. 2023)

Toto milé podujatie pre deti a ich rodičov z okolitých obcí zorganizoval mikroregión Pod Pánškim dielom v spolupráci s našou obcou. Deti sa mohli zapojiť do rôznych zaujímavých súťaží, vyskúšať si viaceré profesie (hasič, smetiár, policajt), vyskúšať sa v hrade, všeličo zaujímavé sa dozvedieť, zatancovať si a poriadne sa zabaviť na penovej párty. A ako pamiatku na tento krásny deň si mohli odniesť malí aj veľkí spomienkovú fotografiu. Nálada bola výborná aj počasie nám prialo, ale to by všetko bolo málo na to, aby sa akcia vydarila, preto sa chcem poďakovať všetkým, ktorí prišli pomôcť. Osobitne spomeniem našu priechodskú mládež. Sme radi, že nám rastie generácia ochotných mladých ľudí. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto pekného podujatia.

Kultúrno-školská a športová komisia OZ

ŽIVOT S FSK PRIECHOĎAN...

Ako prišla jar a skončil pôst, postupne sa prebúdza aj činnosť FSK Priechoďan. Aj keď sa folklórna sezóna v celej svojej kráse otvorila až v letných mesiacoch, FSK Priechoďan sa stihla zúčastniť niekoľkých podujatí. Prvým podujatím bola veľmi pekná akcia Priechodská jar u nás doma, kde sme v krátkom programe predviedli veselé piesne mužov aj žien a taktiež symbolicky jarné zvyky a nosenie Moreny, ktoré k tomu obdobiu určite patria.

V máji nás čakalo príjemné podujatie v nádhernom prostredí na Salaši Zbojská s názvom: Deň valaskej kultúry a sviatok ovčiarov dňa **13. 05. 2023**. Program začal modlitbami v kaplnke sv. Juraja, ktorá je súčasťou rozhľadne Zbojská. Modlitby pokračovali požehnaním statku s prvým vyhánaním oviec na pašu. Následne sa všetky folklórne kolektívy a diváci presunuli na Salaš Zbojská, kde na pódiu vedľa salaša prebiehal program. Naša FSK prispela k tomuto programu hodinovým vystúpením v troch vstupoch, kde sme sa predviedli ukážkami zo salaša, ako to bývalo na Mitra, ale aj ako sa bavili mladí po večeroch na dedine. Ešte však predtým sme stihli prijať pozvanie na fotenie FSK a rozhovor s Jánom Krnáčom pre časopis Slovenka.

Dňa **27. 05. 2023** sa náš najmladší člen Davidko Chaban zúčastnil speváckej krajskej súťaže Hronsecká lipová ratolesť, do ktorej postúpil z predchádzajúceho kola. Šikovný Davidko predviedol krásny sólo spev a nabral bohaté skúsenosti do budúcnosti.

Koniec mája a začiatok júna bol spojený s vyprevádzaním mladých neviest do manželstva prostredníctvom čepčenia našich žien, ktoré počas uplynulých sobôt cestovali za nevestami v ich najkrajší deň a tradične odprevadili a začepčili, po priechodsky "zavili" nevesty v prítomnosti spevu a dobrej nálady.

Ako sme už spomínali, folklórna sezóna začala a hneď na jej začiatku sme sa dňa **24. 06. 2023** zúčastnili festivalu HDSaT v Helpe v programe *Tri dni a tri noci*. FSK Priechoďan sa taktiež zúčastnil ďalšieho veľkého podujatia – 56. ročníka Folklórnych slávností pod Pol'anou v Detve dňa **09. 07. 2023** v programe *Moje korene*.

V nedeľu **06. 08. 2023** nás čaká naša najväčšia udalosť, a to X. ročník folklórnych slávností Čô sa staô v tom Priechode, ktorý sa bude konať pri príležitosti 55-teho výročia založenia FSK Priechoďan. Na jeho realizácii už usilovne pracujeme. Prikladáme plagát, kde sa nachádza celkový program a ďalšie informácie. Budeme radi, ak sa na našich slávnostiach všetci uvidíme a dúfame, že budete odchádzať spokojní, nabití folklórnym elánom a dobrou náladou.

Po našich slávnostiach nás čaká v sobotu **12. 08. 2023** vystúpenie na podujatí *Očovská folklórna hruda* v programe *Zmaľovanej truhlice*. Veľmi sa tešíme, že máme novú folklórnu sezónu v roku 2023 skvele rozbehnutú.

S prianím pekného leta Vaša FSK Priechoďan

FUTBALOVÝ TURNAJ PRIECHOĎ 2023

Obecný futbalový klub 1950 Priechoď Vás v nedeľu **16. júla 2023** srdečne pozýva na 28. ročník futbalového turnaja „O pohár starostu obce Priechoď“

Program:	10:30 hod. OFK 1950 Priechoď – ŠK Baďin, občianske združenie
	12:30 hod. FK Selce – OFK Slovenská Eupča
	14:15 hod. Miniturnaj prípraviek OFK 1950 Priechoď, FK Podkonice, FK Selce
	15:30 hod. OFK 1950 Priechoď – FK Selce
	17:30 hod. ŠK Baďin, občianske združenie – OFK Slovenská Eupča

O občerstvenie bude postarané tradičným gulášom.
Po skončení turnaja sa uskutoční diskotéka v prírode.

Mapotrovská región IV. liga V. liga skupina JUH VI. liga skupina C

PODPORILI NÁS:

Lion car ĎAKUJEME!

55
všročie
založenia
FSK

**„ČÔ SA STAÔ
V TOM PRIECHOĎE“**

X. ROČNÍK FOLKLÓRNYCH SLÁVNOSTÍ

**Štadión OFK
1950 Priechoď** **6. 8. 2023**
O 14:00 hod

Činkujúci:

DFSK Priechoďanček z Priechođu	FSK Kččera z Čierneho Balogu
FSK Priechoďan z Priechođu	FS Očován z Očovej so sólistami
FSK Dobrona z Dobrej Nivy	Michal Filo z Banskej Bystrice

Hostia:

Martin Babjak s klavírnym doprovodom
Daniela Buranovského a LH Slančíkovi

Programom sprevádza:

Anita Fákovič

Disco: DJ Anestéz **Ozvučenie:** PARILLASOUND

Vstupné:
Dospelí 6 €
Deti, študenti a dôchodcovia 4 €

Organizátor: FSK Priechoď

Spolorganizátor: Obecný úrad Priechoď

Sponzor: Páseňkové družstvo Priechoď, Občianske združenie Priechoď, Jánka Rusko – medovníky Baláže